

เมื่อคนไทยจะไป ดวงจันทร์

หลายเดือนก่อน มีโอกาสไปร่วมประชุมที่สถาบันวิจัยดาราศาสตร์แห่งชาติ อำเภอแมริ์ม ได้อินผู้คนเขาพูดถึงถึงเรื่องการพัฒนายานอวกาศที่จะไปดวงจันทร์ซึ่งเป็นความคิดอันเนื่องมาจากรัฐมนตรีกระทรวงอุดมศึกษาและเทคโนโลยีในยุคหนึ่งได้คำนึงไว้

ส่วนที่ว่าจะไปทำไม? นั่น สื่อมวลชนสำนักอื่นๆ ท่านได้ศึกษาวิเคราะห์วิจัยหาคำตอบมาบริการท่านแล้ว แต่สำหรับในเครือฐานเศรษฐกิจนี้สิ่งที่น่าสนใจมากกว่าคือบนดวงจันทร์มีแผนที่ทรัพยากรอะไรที่จะสร้างประโยชน์ทางเศรษฐกิจจากการดำเนินการดังกล่าวนี้ได้

อันว่าดวงจันทร์นี้ เปนดาวบริวารเพียงดวงเดียวของโลกในประวัติศาสตร์การเดินทางออกไปยังอวกาศของมนุษย์โลก

นั้นได้เขียนเล่าสู่ท่านฟังในตอนของผู้การบชช อัลดริน ชายผู้บุกเบิกการสำรวจสามเรือน ซึ่งเป็นบุคคลเบื้องหลังในกระบวนการเหยียบดวงจันทร์ครั้งสำคัญพร้อมกับ นีล เอ. อาร์มสตรองในปี 1969 เรียกได้ว่าเป็นบุรุษก้าวที่สองบนดวงจันทร์

ซึ่งอย่างไรก็ดี ดวงจันทร์ซึ่งห่างจากโลกโดยเฉลี่ยประมาณ 384,400 กม. นั้นนั้น เมื่อราวปี ค.ศ. 1950 สหภาพโซเวียตได้ส่งยานอวกาศ Luna-1 ไปโคจรเข้าสำรวจใกล้ๆมาแล้วครั้งหนึ่ง ก่อนหน้ายาน อะพอลโล 2 ของนีลแห่งสหรัฐอเมริกาที่ว่า ซึ่งเป็นที่ยอมรับว่าเป็นประเทศแรกที่ได้ส่งมนุษย์อวกาศลงเหยียบบนพื้นผิวดวงจันทร์

จากนั้นมาชาติอื่น ๆ ทั้งจีน อินเดีย

ญี่ปุ่นและสหภาพยุโรป ต่างก็มีกิจกรรมสำรวจดวงจันทร์โดยส่งยานอวกาศและมนุษย์อวกาศไปโคจรรอบดวงจันทร์อย่างต่อเนื่องเป็นระยะๆ โดยอีกกิจกรรมสำรวจดวงจันทร์นี้มีหลายระดับ กล่าวคือ การส่งยานอวกาศจากโลกไปดวงจันทร์, การให้ยานโคจรรอบดวงจันทร์, การลงจอดบนพื้นผิวดวงจันทร์, การเก็บตัวอย่างวัตถุบนดวงจันทร์และส่งกลับมายังโลก, รวมทั้งการส่งมนุษย์อวกาศไปดวงจันทร์ ซึ่งประกาศกิจกรรมต่าง ๆ เหล่านี้ เขามีจุดประสงค์เพื่อศึกษาเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมบนดวงจันทร์, เพื่อทดสอบวัตถุที่เก็บรวบรวมได้, ดูการแปรคลื่น แม่เหล็กไฟฟ้า, ดูสภาวะแรงโน้มถ่วง, ดูงานด้านธรณีศาสตร์และกายภาพศาสตร์ต่างๆ

ซึ่งแต่เดิมทีกิจกรรมสำรวจดวงจันทร์นี้มักจะเป็นโครงการที่ดำเนินการโดยภาครัฐเป็นหลัก โดยมีข้อตกลงระหว่างประเทศ ชื่อว่า “Agreement Governing the Activities of States on the Moon and Other Celestial Bodies ค.ศ. 1979” ซึ่งประกาศเจตนารมณ์ว่า ดวงจันทร์และบรรดาแหล่งพลาสมา (เหนือวัตถุ) อื่นใดจะต้องได้รับการใช้สอยเพื่อประโยชน์แห่งรัฐทั้งปวงและประชาคมโลกเท่านั้น แต่ทว่ารัฐภาคีที่เข้าร่วมเป็นสมาชิกตามข้อตกลงดังกล่าวมีน้อยมาก คือไม่ถึงยี่สิบประเทศ (งานนี้ไทยไม่ได้เข้าร่วมเป็นภาคี) ก็เพิ่งเมื่อไม่นานมานี้หรือที่ มีความกระตือรือร้นของภาคเอกชนที่จะมาทำกิจกรรมสำรวจดวงจันทร์แทนที่ภาครัฐ

มากขึ้น โดยเล็งเห็นโอกาสทางธุรกิจหลากหลายไม่ว่าจะเป็นการท่องเที่ยวอวกาศ, การทำเหมืองแร่โดยใช้หุ่นยนต์, หรือการเก็บข้อมูลไว้ใน cloud โดยใช้พลังงานแสงอาทิตย์บนดวงจันทร์ **ฮันแน!**

อี่นี้กิจกรรมสำรวจดวงจันทร์ทั้งหลายเหล่านี้จะทำงานกันไม่ได้เลยถ้าขาดการสื่อสารระหว่างทำงาน ซึ่งปัจจุบันนี้แนวทางการใช้ระบบการสื่อสารมีทั้งระบบ การใช้คลื่นความถี่ (radio) และที่ใช้แสง (laser) ซึ่งนับเป็นปัจจัยสำคัญที่จะทำให้ภารกิจไปดวงจันทร์ บรรลุเป้าหมายได้ (key success factor)

เรื่องนี้แต่เดิมที่มา การใช้คลื่นความถี่สำหรับกิจกรรมในอวกาศของแต่ละประเทศเป็นไปอย่างสะเปะสะปะเนื่องจากขาดกฎกติกาสากลที่เหมาะสม สหภาพโทรคมนาคมระหว่างประเทศจึงได้จัดให้มีการประชุมวิสามัญ “Extraordinary Administrative Radio Conference

to allocate frequency bands for space radiocommunication purposes ค.ศ.1963” ขึ้น และจัดงาน “World Administrative Radio Conference for Space Telecommunications ค.ศ. 1971” ตามมา เพื่อกำหนดกฎกติกาการใช้คลื่นความถี่สำหรับกิจการอวกาศทั้งหมดให้เป็นระเบียบแบบแผนเดียวกัน ทั้งในลักษณะที่ใช้สำหรับกิจการอวกาศเพียงอย่างเดียว หรือใช้ร่วมกับกิจการอื่นบนพื้นโลกด้วย

เมื่อมาถึงบรรทัดนี้ก็จำเป็นจะต้องปรึกษาท่านผู้สัดหัดกรณีฝ่ายคลื่นความถี่อย่าง นายเสน่ห์ สาขวงศ์วิศวกรเชี่ยวชาญพิเศษ สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) ซึ่งทำเอกสารวิจัยส่วนตัวได้ละเอียดดีอธิบายเงื่อนไขและความเป็นไปได้ในเรื่องนี้

เสน่ห์อธิบายเป็นขั้นเป็นตอนว่า การใช้คลื่นความถี่สำหรับกิจกรรมสำรวจดวงจันทร์ แบ่งได้ 3 ลักษณะ คือ 1. การใช้คลื่นความถี่เพื่อติดต่อสื่อสารกับยานอวกาศที่โคจรระหว่างโลกและดวงจันทร์ 2.การใช้เพื่อติดต่อสื่อสารระหว่างยานที่โคจรรอบดวงจันทร์ และเพื่อติดต่อสื่อสารบริเวณพื้นผิวดวงจันทร์หรือระหว่างยานที่โคจรรอบดวงจันทร์กับยานที่อยู่บนพื้นผิวดวงจันทร์ ซึ่งทั้งหมดนี้ จะใช้คลื่นความถี่ที่กำหนดไว้สำหรับกิจการสำรวจอวกาศ และกิจการระหว่างดาวเทียม ตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับวิทยุ ของสหภาพโทรคมนาคมระหว่างประเทศโดยเฉพาะ

ปัญหาอยู่ที่ว่าโดยสภาพทางกายภาพของดวงจันทร์ที่มีหมุนรอบตัวเองเองก็มีมุมอับ/มีจุดบอด เรียกว่าด้านไกลหรือด้านมืดของดวงจันทร์ (Far Side of the Moon -FSM) ทำให้ไม่สามารถมองเห็นได้จากโลกของเราโดยตรง เนื่องจากดวงจันทร์จะหันด้านใกล้ (Near Side of the Moon -NSM) ให้โลกเสมอ ปัจจุบัน พื้นผิวประมาณร้อยละ ๕๙ ของดวงจันทร์สามารถสังเกตเห็นได้จากโลก แต่ด้านไกลที่เป็น FSM ยังเหลืออีกตั้งเกือบครึ่ง ดังนั้นจึงเกิดปัญหาว่าการส่ง/รับสัญญาณโดยตรงจากยานหรืออุปกรณ์ที่อยู่บนพื้นผิวดวงจันทร์ด้าน FSM มาถึงโลกมันจะติดขัดละเอียด จำเป็นต้องมีตัวช่วยคือการถ่ายทอดสัญญาณผ่านยานหรือดาวเทียมที่โคจรรอบดวงจันทร์อีกทอดหนึ่ง ดังแสดงให้เห็นรูป เรียกตัวยานโคจรนี้ว่า **orbiter** งานนี้ก็จะทำให้มีความจำเป็นที่ต้องใช้คลื่นความถี่สำหรับการสื่อสารระหว่าง

ยานที่โคจรรอบดวงจันทร์ (orbiter) กับยานหรืออุปกรณ์ที่ทำการศึกษาอยู่บนพื้นผิวดวงจันทร์ (rover) เพิ่มขึ้นการที่เร็วขึ้น เราได้ข่าวการสำรวจดวงจันทร์ของฝ่ายจีนในนามว่าโครงการ **ฉางเอ๋อ (Chang'e)** นั้น จีนแลเห็นถึงความสำคัญด้านนี้จึงมุ่งไปสำรวจดวงจันทร์ด้านไกลหรือด้านมืด- FSM เป็นหลักด้วย โดยใช้ยานดาวเทียมเฉื่อยเฉื่อย ทำเป็นศูนย์กลางปฏิบัติการถ่ายทอดสัญญาณจากด้านมืดดวงจันทร์-FSM กลับมายังโลก

จีนได้ส่งยานฉางเอ๋อ 1 ไปตั้งแต่ พ.ศ. 2550 แล้วส่งยานฉางเอ๋อ 2 ตามไปโคจรรอบดวงจันทร์ ต่อมาตามด้วยยานฉางเอ๋อ 3 ไปลงจอดบนดวงจันทร์พร้อมปล่อยรถสำรวจชื่อ อี้วู่ ไปวิ่งบนพื้นผิวดวงจันทร์ด้วย ต่อมาอีก 10 ปี จึงส่งยานฉางเอ๋อ 4 ลงจอดบนพื้นผิวดวงจันทร์ด้านมืดไกล (FSM) ที่ว่านี้ พร้อมปล่อยรถสำรวจชื่อ อี้วู่-2 เพื่อสำรวจพื้นผิวดวงจันทร์ด้านมืดเป็นเวลากว่า 600 วัน

จนยานฉางเอ๋อ 5 ได้ลงจอดบนพื้นผิวด้านใกล้ (NSM) ในปีถัดมาโดยนำหินและดินตัวอย่างจากดวงจันทร์กลับมายังโลก จนเมื่อกลางปี 2567 นี้เองจีนปล่อยยานฉางเอ๋อ 6 ลงจอดบนพื้นผิว FSM พร้อมทั้งนำหินและดินตัวอย่างจากดวงจันทร์กลับมายังโลกอีก โดยแหล่งข่าวยืนยันว่า จีนมีแผนสำรวจดวงจันทร์ต่อกัน ปีหน้า ยานฉางเอ๋อ 7 จะไปจอดที่ขั้วใต้ของดวงจันทร์เพื่อหาหลักฐานของน้ำ และปี 2571 ฉางเอ๋อ 8 จะลงไปสร้างสถานีทดลองที่ขั้วใต้ของดวงจันทร์ และจะสำรวจทรัพยากรให้ละเอียดต่อไป ซึ่งคาดว่าสถานีนี้จะสร้างเสร็จภายใน พ.ศ. 2574!!

ข้างฝ่ายอเมริกันมีโครงการชื่อ **Artemis** จับมือกับประเทศพันธมิตรที่ได้เข้าร่วมลงนามในข้อตกลง Artemis Accords (มี 53 ประเทศรวมทั้งไทยด้วย) ประสงค์จะบรรลุเป้าหมายที่จะส่งมนุษย์ไปยังดวงจันทร์ให้ได้ภายในทศวรรษนี้ โดยได้ส่งยานอวกาศ Artemis I ไปโคจรรอบดวงจันทร์แล้วเมื่อ พ.ศ. 2565 และจะส่งยาน Artemis II พร้อมมนุษย์อวกาศไปโคจรรอบดวงจันทร์ และส่ง Artemis III พร้อมมนุษย์อวกาศไปลงบนพื้นผิวดวงจันทร์อีกครั้ง ภายในสิ้นทศวรรษนี้

อินเดียก็ทำ **โครงการจันทร์ยาน Chandrayaan** ส่งยาน Chandrayaan-3 ลงไปจอดบนขั้วใต้ของดวงจันทร์ได้สำเร็จเป็นชาติแรกของโลก เมื่อปี 2566 มีโมดูลขับดันยานลงจอดชื่อวิกรม (แปล

ว่าผู้กล้า) และรอดสำรวจค้นเล็กอีกคันหนึ่ง ที่เกาะยานวิกรมเพื่อลงไปถึงบนดวงจันทร์ ชื่อว่า ปริษยาน(Pragyan) แต่เนื่องจากไปเผชิญกับสภาพบรรยากาศที่แตกต่างกันสุดขั้วของดวงจันทร์ ทำให้การทำงานของปริษยานไม่เป็นไปตามที่คาดไว้

ฝ่ายญี่ปุ่นนั้น เมื่อต้นปี 2567 JAXA เป็นชาติที่ห้าของโลกที่สามารถส่งยานอวกาศไปลงจอดบนดวงจันทร์ได้ ใช้ยาน ชื่อ SLIM (Smart Lander for Investigating Moon) โดยลงในบริเวณที่กำหนดไว้อย่างแม่นยำ แต่โชดไม่ดีที่ลงจอดผิดแบบ ทำให้ไม่สามารถปฏิบัติงานได้เต็มขั้นนัก

กลับมาที่เมืองไทยเรา แม้ยังไม่ได้ดำเนินกิจกรรมสำรวจดวงจันทร์โดยตรง แต่หลังจากได้มีการประกาศตั้งภาคีความร่วมมืออวกาศไทย (Thai Space Consortium: TSC) สดร. ก็ได้ไปลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือด้านการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีการสำรวจอวกาศเชิงลึก ภายใต้โครงการสถานีวิจัยดวงจันทร์นานาชาติ (International Lunar Research Station) ร่วมกับ CNSA ของจีนในปี 2566 เพื่อร่วมกันออกแบบและพัฒนาระบบอุปกรณ์ปฏิบัติการอวกาศ ดาวเทียมวิจัยวิทยาศาสตร์ และอุปกรณ์สนับสนุนอื่น ๆ รวมถึงแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ ประสบการณ์ และทักษะเชิงวิจัยด้านดาราศาสตร์ฟิสิกส์ และวิศวกรรมดาราศาสตร์เชิงลึก ไปถึงการสำรวจอวกาศสภาพอวกาศ วิทยาศาสตร์ข้อมูล และการพัฒนาเทคโนโลยีและวิศวกรรมขั้นสูง งานนี้นักวิทยาศาสตร์ และวิศวกรไทย ของ สดร. และม.มหิดล ไปร่วมกำหนดประเด็นทางวิทยาศาสตร์ในการสำรวจทรัพยากรของดวงจันทร์ โดยนำเสนออุปกรณ์วิทยาศาสตร์และวิจัย (Payload) ที่รองรับภารกิจหลักของอวกาศยานดวงเอ็ 7 เช่น อุปกรณ์สำรวจสภาพอวกาศระหว่างโลกและดวงจันทร์, งานตรวจวัดรังสีคอสมิก และติดตามผลกระทบที่มีต่อโลก (Space Weather Global Monitoring) โดยได้รับคัดเลือกเป็น 1 ใน 7 อุปกรณ์วิทยาศาสตร์ที่จะติดตั้งไปกับยานที่ว่า ขณะนี้อยู่ในขั้นตอนการพัฒนาเชิงวิศวกรรมร่วมกันระหว่างสองประเทศ

นี่ก็ถึงต้องกลับมาเรื่องการสื่อสาร โดยการใช้คลื่นความถี่และวงโคจรดาวเทียม

กัน ซึ่งแม้ว่าการใช้คลื่นความถี่สำหรับกิจกรรมสำรวจดวงจันทร์จะเป็นการใช้คลื่นความถี่ในอวกาศ ซึ่งไม่ได้เป็นสิทธิอธิปไตยของประเทศใดประเทศหนึ่งโดยเฉพาะ แต่หน่วยงานกำกับดูแลการใช้คลื่นความถี่ของแต่ละประเทศ (เช่น กสทช. ของไทย) ย่อมต้องรับผิดชอบต่อการใช้คลื่นความถี่ของดาวเทียม ยานอวกาศ และยานอื่น ๆ ที่เกี่ยวเนื่องกับการสำรวจดวงจันทร์ที่ส่งโดยหน่วยงานภายในของประเทศตน จึงต้องมีระบบการอนุญาตที่กำหนดสิทธิ หน้าที่ และเงื่อนไขการใช้คลื่นความถี่ให้ชัดเจนและเหมาะสม

เสน่ห์ในฐานะวิศวกรเชี่ยวชาญพิเศษของ กสทช. วิศวระหว่า กุฎระเปียบเกี่ยวกับการอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่และวงโคจรดาวเทียมของไทยที่มีอยู่ในปัจจุบัน ยังไม่ครอบคลุมการใช้คลื่นความถี่หรือการใช้วงโคจรของดาวเทียม ยานอวกาศ หรือยานอื่นที่เกี่ยวข้องในกิจกรรมสำรวจอวกาศ อาจกล่าวได้ว่ายังไม่มีความชัดเจนเพียงพอ ควรที่จะต้องจัดทำกฎระเบียบขึ้นใหม่ หรือแก้ไขปรับปรุงกฎระเบียบที่มีอยู่ในปัจจุบัน ในประเด็นต่างๆเพิ่มเติม เช่น

- การกำหนดนิยามให้ครอบคลุมดาวเทียม ยานอวกาศ และยานอื่นที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมสำรวจอวกาศ
- การกำหนดหลักเกณฑ์การอนุญาตให้เหมาะสมและครอบคลุมการใช้งานทั้งภาคพื้นโลก (terrestrial) และภาคอวกาศ (space)
- การกำหนดขอบเขตการอนุญาตว่าครอบคลุมกิจกรรมสำรวจอวกาศในลักษณะใดบ้าง และรวมถึงการใช้คลื่นความถี่ของยานอื่นที่โคจรรอบดวงจันทร์หรือใช้งานอยู่บนพื้นผิวดวงจันทร์ด้วยหรือไม่ อย่างไร
- การกำหนดเงื่อนไขการใช้คลื่นความถี่เพื่อไม่ให้เกิดการใช้งานคลื่นความถี่ของดาวเทียม ยานอวกาศ และยานอื่นที่อาจก่อให้เกิดการรบกวนใน SZM

ทีนี้ว่าในทางเทคนิคแล้วคลื่นความถี่ที่เหมาะสมสำหรับการใช้งานภารกิจดังกล่าวเป็นอย่างไร?

คลื่นความถี่ที่สามารถใช้งานได้สำหรับกิจกรรมสำรวจอวกาศ คือคลื่นความถี่ในกิจการสำรวจอวกาศ และ

กิจการระหว่างดาวเทียม ตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับวิทยุ อย่างไรก็ดี เมื่อพิจารณาจากความแพร่หลายในการใช้งานแล้วพบว่ามีความถี่เพียงไม่กี่ย่าน คือ UHF: 390 – 450 MHz S-band: 2 GHz X-band: 7/8 GHz และ Ka-band: 23/27 GHz ดังนั้น จึงมีข้อเสนอแนะว่า ในการพิจารณาอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ย่านดังกล่าวข้างต้นสำหรับกิจการสื่อสารทั่วไปภายในประเทศ ต้องคำนึงว่ามีการใช้งานในกิจกรรมสำรวจอวกาศด้วย

ทั้งนี้เป็นที่น่าสนใจว่ากิจกรรมสำรวจดวงจันทร์นี้ ดอนจะเป็นที่รับรู้กันอยู่คนวงแคบเฉพาะหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับกิจการอวกาศจึงจำเป็นต้องมีการแลกเปลี่ยนข้อมูล ข่าวสาร และแนวปฏิบัติที่เหมาะสมระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น การจัดงาน focus group เป็นระยะๆ ในประเด็นหรือหัวข้อที่อยู่ในความสนใจร่วมกัน เพื่อระบุนโยบายอุปสรรคหรือปัจจัยท้าทายที่เกิดขึ้น รวมทั้งเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข่าวสาร กฎระเบียบทั้งในและระหว่างประเทศ เพื่อเสริมสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องตรงกันและช่วยผลักดันให้ การเดินทางไปดวงจันทร์ของไทยประสบความสำเร็จขึ้นได้จริง ●

ขอบคุณภาพสวย จาก ETL Systems, John Hopkins/Ed Whitman, Crescent Space, NASA/David Ryan

ประชาชาติ ธุรกิจ

Prachachat Turakij
Circulation: 120,000
Ad Rate: 1,350

Section: การตลาด/ไอซีที

วันที่: จันทร์ 10 - พุธ 12 มีนาคม 2568

ปีที่: 47

ฉบับที่: 5756

หน้า: 1(ซ้าย), 13, 15

Col.Inch: 121.92 Ad Value: 164,592

PRValue (x3): 493,776

ศิลปิน: สีสี่

หัวข้อข่าว: 'ดีอี-สทช.' บั่น DE-fence สกัด SMS-โทร.ลวง ฟังในมือถือคนไทย

'ดีอี-สทช.'

บั่น DE-fence

15

สกัด SMS-โทร.ลวง
ฟังในมือถือคนไทย

“ดีอี-สทช.” บั่น DE-fence
สกัด SMS-โทร.ลวง ฟังในมือถือคนไทย

15

'ดีอี-สทช.' บั่น DE-fence

สกัด SMS-โทร.ลวง ฟังในมือถือคนไทย

นารสกัดกันมิจฉาชีพ สแกมเมอร์ ตั้งแต่ต้นทางเป็นหมุดหมายสำคัญนับแต่วันแรกที่ “ประเสริฐ จันทรวงทอง” เข้ารับตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม (ดีอี) ด้วยการคัดกรองแยกหมายเลขโทรศัพท์ “เบอร์ดี” และ “เบอร์เลว” ออกจากกัน ซึ่งจะเกิดขึ้นไม่ได้หากหลายภาคส่วนไม่ร่วมมือกัน ไม่ว่าจะสถาบันการเงิน ค่ายมือถือ สำนักงานคณะ

กรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) ตลอดจนสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน

ในที่สุดฐานข้อมูลหมายเลขโทรศัพท์ก็ได้รับการคัดแยก และเชื่อมโยงเป็นฐานข้อมูลขนาดใหญ่ ภายใต้การควบคุมของคณะกรรมการดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สทช.) ล่าสุดคิดการใหญ่ โดยการสร้างแพลตฟอร์มแจ้งเตือน

จุดเด่นของ DE-fence

คือการเชื่อมต่อฐานข้อมูลเพื่อให้ได้เลขหมาย
ที่เป็นปัจจุบัน จะใช้หลักการในการแบ่งสาย
โทร.เข้า รวมถึง SMS ที่ได้รับ

รหัสข่าว: C-250310023024 (8 มี.ค. 68/06:53)

หน้า: 1/3

ประชาชาติ ธุรกิจ

Prachachat Turakij
Circulation: 120,000
Ad Rate: 1,350

Section: การตลาด/ไอซีที

วันที่: จันทร์ 10 - พุธ 12 มีนาคม 2568

ปีที่: 47

ฉบับที่: 5756

หน้า: 1(ซ้าย), 13, 15

Col.Inch: 121.92 Ad Value: 164,592

PRValue (x3): 493,776

คลิป: สีสี่

หัวข้อข่าว: 'ดีอี-สคช.' บั่น DE-fence สกัด SMS-โทร.ลวง ผังมือถือคนไทย

ประเสริฐ จันทร์รองทอง

เวทวงศ์ พงษ์ทรัพย์

บล็อกเบอร์ และแจ้งความการถูกหลอกลวงทางโทรศัพท์มือถือเบ็ดเสร็จในช่องทางเดียว ที่เรียกว่า DE-fence platform หรือแพลตฟอร์มกันลวง

ผังแอป DE-fence ในมือถือ

“รัฐมนตรีว่าการกระทรวงดีอี” ระบุว่า DE-fence platform จะช่วยป้องกันการโทร.หลอกลวง และ SMS หลอกลวง ทำหน้าที่คัดกรองสายเรียกเข้า และข้อความสั้น (SMS) โดยมีส่วนสำคัญที่ต่างไปจากแพลตฟอร์มของเอกชน คือมีการเชื่อมโยงข้อมูลจากหน่วยงานสำคัญ ควบคุมกับมาตรการลงทะเบียนผู้ให้บริการส่ง SMS รวมถึงยังเชื่อมต่อกับฐานข้อมูลของผู้ประกอบการโทรคมนาคม สำนักงาน

ตำรวจแห่งชาติ, สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (ปปง.) ศูนย์ AOC 1441 และดีอี

“เมื่อมีการรายงานว่า เบอร์ดังกล่าวเข้าข่ายเกี่ยวข้องกับมิฉฉาชีพ จะมีการนำไปเทียบรวมข้อมูลใน ถึงกลาง เมื่อมีการยืนยันจาก ปปง. จากนั้นค่ายมือถือจะยืนยันเพื่อบล็อก หรือลบออกจากระบบ”

โดยแอปดังกล่าวจะสามารถแจ้งเตือนประชาชนได้อย่างครอบคลุม จบทีเดียว ไม่ว่าจะเป็นการระบุว่า ผู้โทร.เข้าเป็นมิฉฉาชีพหรือไม่, แจ้งระดับความเสี่ยงของเบอร์โทร., ตรวจสอบความผิดปกติของ Link ที่แนบมากับ SMS รวมถึงเป็นช่องทางแจ้งความออนไลน์ แจ้งอายัดบัญชีคนร้ายผ่าน AOC 1441 และยืนยันตัวตนของผู้ใช้งาน เพื่อส่งข้อมูลให้กับตำรวจ

และคาดว่าจะพัฒนาเสร็จภายในครึ่งปีแรกของปี 2568 จากนั้นจึงจะมีการทดสอบในวงแคบ 1 เดือน ก่อนให้ประชาชนดาวน์โหลดต่อไป

นอกจากนี้ยังได้มอบหมายให้ผู้เกี่ยวข้องไปเจรจากับผู้ให้บริการระบบปฏิบัติการมือถือ ทั้งฝั่งแอนดรอยด์ และไอโอเอส รวมถึง กสทช. เพื่อให้โทรศัพท์มือถือที่จะนำเข้ามาจำหน่ายในประเทศไทย ต้องทำการ Preinstall แอปดังกล่าวฝังกมาด้วย

สคช.ย้ำหน้าที่ปกป้อง ปชช.

“เวทวงศ์ พงษ์ทรัพย์” เลขาธิการ สคช. อธิบายเพิ่มเติมว่า การเชื่อมโยงข้อมูลเบอร์โทรศัพท์ เพื่อสกัดกั้นอาชญากรรมออนไลน์ เป็น “หน้าที่” และเป็นสิ่งที่หน่วยงานทั้ง สคช. และกระทรวงดีอี “ต้องทำ” เชื่อว่า จะไม่ได้กระทบกับใคร เพราะการเลือกใช้แพลตฟอร์มขึ้นอยู่กับประชาชน ขณะที่ภาคเอกชนก็ยังมีบริการพิเศษอื่น ๆ เพื่อให้บริการลูกค้าอยู่แล้ว

“เมื่อมีการเชื่อมโยงฐานข้อมูลหมายเลขโทรศัพท์ที่มีประสิทธิภาพเพียงพอแล้ว จึงควรทำแพลตฟอร์มเพื่อให้ประชาชนใช้ประโยชน์ ซึ่ง สคช. ตามกฎหมายให้อำนาจเป็นผู้ควบคุม ถึงกลาง ข้อมูลเหล่านี้ จึงได้ใช้งบประมาณราว 30-40 ล้านบาท สร้างแพลตฟอร์ม DE-fence ขึ้น คาดว่า จะเริ่มทดสอบในช่วงครึ่งแรกของปีนี้”

“เวทวงศ์” กล่าวด้วยว่า ฐานข้อมูลของแพลตฟอร์มกันลวง เอกชนหลายรายใช้กระบวนการรวบรวมข้อมูลมหาศาลจากมวลชน บางครั้งมีการแจ้งเตือนว่าเป็นมิฉฉาชีพ แต่อาจไม่ได้ยืนยันจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง แม้จะช่วยป้องกันได้ แต่การที่สามารถเชื่อมโยงข้อมูลเป็น “ถึงกลาง” จะทำให้ค่ายมือถือเข้ามายืนยัน และ “ยิงเบอร์” เหล่านั้นลงได้

คัดกรองเบอร์ 3 กลุ่ม

สำหรับจุดเด่นของ DE-fence platform คือ การเชื่อมต่อฐานข้อมูลระหว่างผู้ประกอบการโทรคมนาคม เพื่อให้ได้ข้อมูลเลขหมายที่เป็นปัจจุบันมากที่สุด จะใช้หลักการในการแบ่งสายโทร.เข้า รวมถึง SMS ที่ได้รับ โดยแบ่งเป็น 3 กลุ่มสี คือ

1) Blacklist (สีดำ) เป็นหมายเลขการติดต่อจากคนร้ายที่ได้รับการยืนยันจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องแล้ว และแนะนำให้ผู้ใช้บริการเลือก Block หรือปิดกั้นแบบอัตโนมัติ

2) Greylist (สีเทา) เป็นการติดต่อจากหมายเลขที่ต้องสงสัย ซึ่งติดต่อจากต่างประเทศ หรือติดต่อจากอินเทอร์เน็ต โดยระบบจะแจ้งเตือนให้ผู้ให้บริการได้รู้ถึงระดับความเสี่ยงของสาย โทร.เข้า หรือ SMS ดังกล่าว

3) Whitelist (สีขาว) เป็นหมายเลขที่ได้รับการยืนยันจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องว่าเป็นหมายเลขของหน่วยงานรัฐ หรือหมายเลขหน่วยงานที่ลงทะเบียนถูกต้อง รวมถึงเป็นหมายเลขที่ใช้บริการ Platform ยืนยันว่าเป็นหมายเลขที่ต้องการรับสาย หรือยินยอมรับข้อความ

ระบบดังกล่าวทำงานแบบ Real Time เพื่อเป็นข้อมูลให้กับตำรวจ และหน่วยงานบังคับใช้กฎหมาย ในการวิเคราะห์และวางแผนในการปราบปรามและป้องกันการหลอกลวงได้อย่างมีประสิทธิภาพ

อย่างไรก็ตาม การพัฒนา DE-fence platform ในระยะแรกจะเน้นที่เบอร์ โทร. และ SMS ก่อน โดยเฉพาะ Whitelist ที่เป็นของหน่วยงานรัฐ ที่คนร้ายชอบใช้ ก่อนที่ในระยะต่อไปจะขยาย Whitelist ให้ครอบคลุมมากขึ้น พร้อมทั้งขยายการ

ประชาชาติ ธุรกิจ

Prachachat Turakij
Circulation: 120,000
Ad Rate: 1,350

Section: การตลาด/ไอซีที

วันที่: จันทร์ 10 - พุธ 12 มีนาคม 2568

ปีที่: 47

ฉบับที่: 5756

หน้า: 1(ซ้าย), 13, 15

Col.Inch: 121.92 Ad Value: 164,592

PRValue (x3): 493,776

คลิป: สีสี่

หัวข้อข่าว: 'ดีอี-สศช.' บั่น DE-fence สกัด SMS-โทร.ลวง ผังมือถือคนไทย

ป้องกันและแจ้งเตือนสำหรับการติดต่อ
ทางโซเชียลมีเดีย

เขย่าตลาดแอปแจ้งเตือน

อย่างไรก็ตาม ปัจจุบันมีผู้ให้บริการ
แอปพลิเคชันแจ้งเตือนและสกัดกั้นการ
โทร.เข้ามาหลอกลวงผู้ใช้บริการโทรศัพท์
มือถืออยู่บ้างแล้ว ที่รู้จักกันดีก็ เช่น
Whoscall แอปพลิเคชันของบริษัท
Gogolook สตาร์ทอัพจากไต้หวัน ที่
ก่อตั้งขึ้นเมื่อปี 2012

ก่อนหน้านี้ “แมนวูจู” ประธานเจ้าหน้าที่
บริหาร บริษัท โกโกลูก ประเทศไทย เปิด
เผยว่า ในปี 2567 ในประเทศไทยสามารถ
ระบุสายโทรศัพท์และข้อความหลอกลวง
ได้สูงสุดในรอบ 5 ปี ถึง 168 ล้านครั้ง เพราะ
มีจรรยาบรรณเทคโนโลยี AI มาใช้ในการ
หลอกลวงอย่างแพร่หลาย ทำให้กลโกง
มีความซับซ้อน และมีแนวโน้มเพิ่ม
ขึ้นต่อเนื่อง

และว่าการหลอกลวงที่เติบโตมาก
ที่สุดเป็นการใช้ SMS แบนลิ่งก์ มีจำนวน
ข้อความ SMS หลอกลวงพุ่งสูงถึงเกือบ
130 ล้านครั้ง จาก 58.3 ล้านครั้งในปี 2566
ในส่วนของจำนวนการ โทร.หลอกลวงเพิ่ม
ขึ้นเป็น 38 ล้านครั้ง จาก 20.8 ล้านครั้งใน
ปี 2566 โดย Whoscall ปกป้องผู้ใช้จาก
การถูกหลอกลวงผ่านการ โทร.และ
ข้อความ SMS ได้ถึง 460,000 ครั้ง
ใน 1 วัน

ประเสริฐ จันทร์รองทอง

ประเสริฐ ไตรัฐมนตรีไร้แสง 'ดี๊เป็นกระทรวงสำคัญแต่ยังไม่ติดตาม'

สัมภาษณ์พิเศษ

ณัฐวุฒิ ภรรณโยสภณ

วาระทางสังคมร้อนที่สุด ด่วนที่สุด
ของรัฐบาลเพื่อไทย
คือการปราบปรามอาชญากรรม
ทางไซเบอร์ เพราะทำให้คนไทยเดือด
ร้อนถ้วนหน้า
หนึ่งในบุคคลที่มีส่วนสำคัญใน
การปราบปราม คือ “ประเสริฐ จันทร์
รองทอง” รองนายกรัฐมนตรีและ รว.
ดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม หรือดีอี
ทว่าในบรรดาระัฐมนตรีแถวหน้า

“ประเสริฐ” ถูกมองว่า “ไม่มีแสง”
เพราะกระทรวงดีอี ที่เขาเหมือนยักษ์
ไม่มีกระบอง

“ประชาชาติธุรกิจ” สนทนากับ
“ประเสริฐ” ในฐานะที่ถูกมอบหมาย
ให้เป็นแกนหลักในการปราบปราม
อาชญากรรมทางไซเบอร์ และประเด็น
การเมืองที่เขาถูกมองว่า “ไม่มีแสง”
แต่เขาไม่สน

ตัดทวงจรรยาบรรณ

ประเสริฐเล่าภาพรวมในการเดินทาง
นโยบายปราบปรามอาชญากรรมทาง
ไซเบอร์ ว่า รัฐบาลได้ทุ่มสรรพกำลัง
เต็มที่ ในการดำเนินการรัฐบาลมีการ
ตัดกระแสไฟฟ้า ตัดสัญญาณอินเทอร์เน็ต

งดขายน้ำมัน ให้กับเมียนมาในเขตที่
เป็นฐานของการกระทำผิดกฎหมาย
ส่วนภารกิจหลักมีการปราบปราม ซิม-
สาย-เสา ทั้งหมด

มาตรการที่จริงจัง ทั้ง ซิม สาย เสา
ซิมคือดูพฤติกรรมการใช้โทรศัพท์ ว่า
ใครโทร.เกินกว่า 100 ครั้งต่อวัน สอง
ดูว่าใครถือครองซิมโทรศัพท์เกินกว่า 60
ซิมขึ้นไป ต้องมาแสดงตน เรื่องสาย มี
การดำเนินการตัดแล้ว ส่วนเสา เดิมมี
ความสูงมาก ให้ลดความสูงลง ต้องหัน
ตัวส่งสัญญาณเข้ามาในฝั่งไทยเท่านั้น
เป้าหมาย ตัดวงจรของแก๊งคอล
เซ็นเตอร์ทั้งหมดที่ใช้ในการประกอบกร
ระทำความผิด วงจรที่ว่าคือ ซิม สาย เสา

ประชาชาติ ธุรกิจ

Prachachat Turakij
Circulation: 120,000
Ad Rate: 1,350

Section: First Section/การเมือง

วันที่: จันทร์ 10 - พุธ 12 มีนาคม 2568

ปีที่: 47

ฉบับที่: 5756

หน้า: 8(กลาง)

Col.Inch: 106.67 Ad Value: 144,004.50

PRValue (x3): 432,013.50

คลิป: สีสี่

หัวข้อข่าว: สัมภาษณ์พิเศษ: ประเสริฐ ใต้รัฐมนตรีไร้แสง 'ดีดีเป็นกระทรวงสำคัญแต่ยังไม่มีความ'

ต้องเด็ดขาด เรื่องระบบการเงิน บัญชี
ม้า ม้าธรรมดา ม้านิติบุคคลต้องหมดไป
การกวาดล้างในแพลตฟอร์มออนไลน์
ต่าง ๆ ที่ส่งไปหลอกหลวงประชาชนต้อง
ปราบให้หมด ต้องตัดทุกวงจร

กระทรวงดีดี มีคณะกรรมการป้องกัน
และปราบปรามอาชญากรรมทางไซเบอร์
ที่ทำงาน ติดตามเรื่องนี้อยู่แล้วเป็นประจำ
และได้ออกพระราชกำหนดขึ้นมา ซึ่ง
มีเป้าหมายที่จะยกระดับความเข้มข้น
ในการป้องกันและปราบปรามมากขึ้น

ยกตัวอย่างสาระสำคัญ เรื่องแรก
การมีส่วนร่วมของสถาบันการเงิน โอ
เปอเรเตอร์ และแพลตฟอร์ม ถ้าความ
เสียหายที่เกิดขึ้นนี้เกิดจากความไม่รับ
ผิดชอบ คุณต้องมีส่วนในการรับผิดชอบ
ต่อความเสียหายที่เกิดขึ้น

ซึ่งขณะนี้ กฎฎีกาขอแก้ไขข้อความ
แต่ไม่แก้ไขสาระสำคัญ จึงยังไม่ประกาศ
ในราชกิจจานุเบกษา โดยภายในเดือนนี้
จะเรียกสถาบันการเงิน โอเปอเรเตอร์
และแพลตฟอร์ม เข้ามาพูดคุยที่ละ
กลุ่ม ถึงความเข้าใจความรับผิดชอบ
ในค่าความเสียหายว่าหมายถึงอะไร
เพื่อความชัดเจนในการปฏิบัติงาน ก่อน
ประกาศใช้กฎหมาย โดยคาดว่ากฎหมาย
ฉบับดังกล่าวจะสามารถประกาศใช้ได้
ภายในปลายเดือนมีนาคมนี้

ผมได้ทำงานล่วงหน้าไปแล้ว เชิญ
สถาบันการเงินมาว่าจะปฏิบัติตัวอย่าง
ไร โอเปอเรเตอร์เราบอกว่า การส่ง
SMS ในอดีต ใครก็ส่งได้ SMS แล้ว
แนบลิงก์แอปดูดเงินเข้าไป แต่หลังจาก
กฎหมายฉบับนี้มีผลบังคับใช้แล้ว ถ้ายัง
ปล่อยให้เรื่องนี้เกิดขึ้น SMS ต้องมี
การลงทะเบียนว่าใครเป็นผู้ส่ง ลิงก์
ต่าง ๆ โอเปอเรเตอร์ต้องช่วยเราตรวจ
สอบด้วยว่าเป็นลิงก์ที่ใช้ในการหลอก
หลวงประชาชนหรือไม่ ถ้าคุณปล่อยให้
สิ่งเหล่านี้มาเพ่นพ่านในโทรศัพท์ คุณ
ต้องรับผิดชอบ และแพลตฟอร์มดิจิทัล
จะต้องรับผิดชอบหากมีการปล่อยให้
มีงานใช้ก่ออาชญากรรมออนไลน์

คนไทยต้องปลอดภัย

หลังจากตัดสัญญาแล้ว ปัญหาแก๊ง
คอลเซ็นเตอร์ลดลงหรือไม่ “ประเสริฐ”
กล่าวว่า พบว่าสถิติการใช้ลดลงอย่าง

รวดเร็ว รวมถึงสถิติของคดีก็ลดลง ในส่วน
ของคุณย์ คุณย์ปฏิบัติการแก้ไขปัญหา
อาชญากรรมออนไลน์ (AOC) ปัจจุบันมี
การร้องเรียนประมาณ 3,000 สายต่อวัน
โดยหลังเปิดศูนย์ประมาณหนึ่งปี ตัวเลขของ
40% หลังใช้มาตรการตัดไป ตัดสัญญา
ความเสียหายลดลง 20% ถือว่ามี
ทิศทางที่ดีขึ้น เพราะลดลงทั้งความ
เสียหาย เงินลดลง

ก่อนหน้านี้ ความเสียหายกว่า 100
ล้าน แต่หลังเปิดศูนย์ ตัวเลขลดลงเหลือ
60-70 ล้าน และหลังมีมาตรการตัด
ไป ตัดสัญญา ความเสียหายต่ำกว่า
50 ล้านบาทต่อวัน โดยส่วนใหญ่มา
จากการหลอกให้ลงทุนเงินดิจิทัล ส่วน
ความเสียหายที่เกิดขึ้นมาก แต่ค่าเสียหาย
น้อย และลดลงอย่างมีนัยสำคัญ
คือชื่อของไม่ตรงปก

ซึ่งกระทรวงดีดี โดยศูนย์ AOC ได้
ดำเนินการระงับบัญชีม้า ตัดเส้นทาง
เงินของกลุ่มมิจฉาชีพ แก๊งคอลเซ็นเตอร์
โดยมีสถิติการระงับบัญชีม้าตั้งแต่
พฤศจิกายน 2566 จนถึง 28 กุมภาพันธ์
2568 จำนวนรวม 547,558 บัญชี โดย
ในปี 2568 ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม-28
กุมภาพันธ์ 2568 ระงับบัญชีม้าแล้ว
จำนวน 92,321 บัญชี ไม่รวมสถิติระงับ
หรืออายัดบัญชีม้าของ ปปง. และของ
ธนาคารพาณิชย์ที่ดำเนินการ

“คนไทยต้องปลอดภัยจากการคอล เซ็นเตอร์” ประเสริฐกล่าว

ดีดีไม่มีแสง-กระทรวงไม่มีตาบ

ประเสริฐยอมรับว่า จริง ๆ แล้ว
กระทรวงดีดี เป็นงานแบบหนึ่งที่ทำเป็น
ต้องทำงานร่วมกับหน่วยงานอื่น เช่น
การปราบปราม ถ้าไม่อาศัยทหาร ฝ่าย
ความมั่นคงก็ทำได้ยาก ผมไม่มองว่าไม่มี
แสงหรือมีแสง ผมมองว่าเป็นการทำงาน
บูรณาการร่วมกัน ไม่อยากให้มองอย่างนั้น
เพราะทุกคนมาช่วยกันทำงาน

ผมก็มีส่วนเป็นของตัวเองมาตลอด
มาตรการที่ออกเป็นงานของดีดี ทั้งนั้น
เช่น การให้ธนาคารแห่งประเทศไทย
(ธปท.) ประกาศออกไป 1 บัญชี ต่อ 1
แอ็กเคานต์ เราทำงานของเราตลอด
ถามว่าเหนื่อยไหม เป็นภารกิจพูดว่า
เหนื่อยไม่ได้ ต้องทำงาน เมื่อประชาชน

เดือดร้อนก็ต้องทำ ผมไม่ได้ซีเรียสว่าจะ
ต้องทำอะไร ที่บอกว่าเราไม่มีแสง การใช้
กำลังเราไม่มี ต้องไปขอความช่วยเหลือ
จากคนอื่น เช่น นายกฤษฎีกาได้หมด แต่ดีดี
ทำได้เฉพาะขอบเขตที่กระทรวงทำ อำนาจ
ในการปราบปรามไม่มี การปราบปราม
ต้องสำนักงานตำรวจแห่งชาติ (สตช.)
ตำรวจไซเบอร์ ก็อยู่ที่บังคับบัญชา อยู่ที่
สตช. กสทช.ก็เป็นองค์กรอิสระ

“ดีดีเป็นกระทรวงสำคัญ แต่ยังไม่
มีความ”

ประเมินบทเรียนเพื่อไทย

ท่าในมุมมองการเมืองพรรคเพื่อไทย
แพ้พรรคประชาชน ทั้งสนาม อบจ.
ยังไม่ประสบความสำเร็จเท่าไร เหลือ
อีก 2 ปี ทำอย่างไรให้กระแสกลับมา
“ประเสริฐ” กล่าวว่า เราต้องใช้ผลงาน
เป็นข้อพิสูจน์ ในฐานะที่เรามีโอกาสเป็น
รัฐบาล ที่ผลงานออกไปประชาชนก็ชอบ
ให้การสนับสนุน และต้องวางยุทธศาสตร์
การเลือกตั้งประกอบไปด้วย เวลาอีก 2
ปีก็ไม่นาน แต่เรามีฝ่ายยุทธศาสตร์ของ
พรรคที่ประเมินในเรื่องนี้

สำหรับการประเมินบทเรียน ทุกสนาม
มีปัจจัยในการชนะ การแพ้ บางเขตขึ้น
กับปัจจัยตัวผู้สมัครเอง บางเขตสภาพ
แวดล้อมหลายอย่าง จะว่าเราไม่ประสบ
ความสำเร็จก็ไม่ใช้ สนาม อบจ.ชนะก็
เยอะ พรรคประชาชนกลับได้รับเลือก
ตั้งสนาม อบจ.แค่จังหวัดเดียว แต่บท
เรียนที่ผ่านมา เราก็กต้องนำไปแก้ไขว่า
มีสิ่งไหนที่ต้องผิดพลาด

ส่วนการรับมือคืออภิปรายไม่ไว้วางใจ
แม้พรรคฝ่ายค้านจะยื่นซักฟอกแค่
นายรัฐมนตรีเพียงคนเดียว แต่ปฏิเสธ
ไม่ได้ว่า “เนื้อหา” ต้องโยงมาถึงดีดี
ประเสริฐกล่าวว่า ในส่วนกระทรวงดีดี
เราก็กต้องเตรียมพร้อมอยู่แล้ว แน่ ๆ คือ
แก๊งคอลเซ็นเตอร์ ซึ่งจะเป็นโอกาส
ที่ดีให้เราได้ชี้แจง ว่าที่ผ่านมาเราทำ
อะไรไปแล้วบ้าง